

ความต้องการใช้บริการหอสมุดกลางของนิสิตระดับปริญญาตรี
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

นางวรรณิศา รพีพัฒนา

ศูนย์วิทยพัสดุ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

ISBN 974-577-184-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016607

10309170

UNDERGRADUATE STUDENTS' NEEDS FOR CENTRAL LIBRARY SERVICES,

KASETSART UNIVERSITY, KAMPHAENSAEN CAMPUS

Mrs. Wannipa Rapeepatana

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Library Science

Graduate School

Chulalongkorn University

1990

ISBN 974-577-184-8

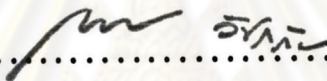
หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความต้องการใช้บริการหอสมุดกลางของนิสิตระดับปริญญาตรี
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

โดย นางวรรณิภา รพีพัฒนา

ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์

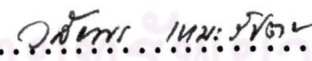
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วลัยพร เหมะรัชตะ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรราชัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วนิดา สุรวดี)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วลัยพร เหมะรัชตะ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นงลักษณ์ ไม่น่ายกิจ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพรรณิ วราทร)

วรรณิภา รัตพัฒนา : ความต้องการใช้บริการหอสมุดกลางของนิสิตระดับปริญญาตรี
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน (UNDERGRADUATE STUDENTS' NEEDS
FOR CENTRAL LIBRARY SERVICES, KASETSART UNIVERSITY, KAMPHAENGAEN
CAMPUS) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.วัลย์พร เหมะรัชตะ, 221 หน้า. ISBN 974-577-184-8

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้ห้องสมุด ความต้องการใช้ และปัญหาในการใช้
บริการหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ของนิสิตระดับปริญญาตรีที่ศึกษา ณ
วิทยาเขตกำแพงแสน

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นิสิตเข้าใช้ห้องสมุดมากกว่า 1 ครั้ง/สัปดาห์ นิสิตรู้จักวิธีใช้ห้องสมุดจาก
การศึกษาด้วยตนเอง วัตถุประสงค์ในการใช้ห้องสมุด คือ ใช้วารสาร นิตยสาร หรือหนังสือพิมพ์ ประเภท
ของสิ่งพิมพ์ที่ใช้มาก คือ หนังสือพิมพ์ภาษาไทย หนังสือทั่วไปภาษาไทย ส่วนเหตุที่ไม่ใช้สิ่งพิมพ์ วัตถุประสงค์การอ่าน
บางประเภท คือ ไม่มีความจำเป็นต้องใช้ บริการที่ใช้มากที่สุดคือ บริการถ่ายเอกสารและบริการฉาย-รับ

บริการที่นิสิตต้องการให้ห้องสมุดจัดเพิ่มขึ้น คือ สืบค้นหนังสือตามคำแนะนำ บริการฉายเทป-
โทรทัศน์ เรื่องที่น่าสนใจ บริการจัดนิทรรศการเรื่องราวใหม่ ๆ ที่กำลังเป็นที่สนใจ ขยายเวลาเปิดทำการ
จัดทำคู่มือการใช้ห้องสมุด

ปัญหาที่นิสิตประสบมาก ได้แก่ จำนวนสิ่งพิมพ์ของหนังสือสารองและหนังสืออ้างอิง เฉพาะสาขา
วิชามีน้อย ระยะเวลาที่ให้อ่านหนังสือสารองสั้นไป หนังสือทั่วไปชื่อเรื่องที่ต้องการไม่มีในห้องสมุด มีน้อยฉบับ
และเล่มใหม่ ๆ นำออกบริการช้า เครื่องปรับอากาศไม่เป็น และมีพัดลมไม่เพียงพอในบริเวณชั้น 2 ของ
ห้องสมุด รูปแบบและวิธีการประชาสัมพันธ์ของห้องสมุดยังไม่สามารถทำให้ผู้ใช้ทราบว่ามีบริการ
อะไรบ้าง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์
สาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิสิต วรรณิภา รัตพัฒนา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา วัลย์พร เหมะรัชตะ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาพร้อม

WANNIPA RAPEEPATANA : UNDERGRADUATE STUDENTS' NEEDS FOR CENTRAL
LIBRARY SERVICES, KASETSART UNIVERSITY, KAMPHAENSAEN CAMPUS.
THESIS ADVISOR : ASST. PROF. VALAIPORN HAMARACHATA, 221 PP.
ISBN 974-577-184-8

The purpose of this research is to study the use of the Central Library, Kasetsart University, Kamphaengsaen Campus, the needs of the undergraduates and the service-related problems facing them.

The results of this research are as follows : visiting the library more than once a week, the undergraduates rely on the self-taught method in learning to use the library with an aim to make use of periodicals, magazines or newspapers. Frequently used are Thai newspapers and general Thai books. Some types of publication are not needed due to the fact that they are considered unnecessary. It is also found that the mostly used services are photocopying and circulation.

Additional services requested are book acquisition according to users' suggestions, videotape service and exhibitions of current subjects of interest. It is also suggested that the library's office hours be extended and that the library's manual be provided.

Common problems confronted by the users are the lack of reserve and reference books and the borrowing period being too short. Also unavailable or in limited number are certain general books, some requiring too much time to be in service. Moreover, the library's users are faced with uncomfortable atmosphere (insufficient air-conditioning, lacks of fans etc.) and the library's failure to inform them of all the available services.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์
สาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิติ อมพันธ์ อมพันธ์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา อติพร งามวิจิตร
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของผู้ช่วยศาสตราจารย์ วลัยพร เหมะรัชตะ
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งให้คำแนะนำ ตลอดจนข้อคิดเห็นต่าง ๆ มาโดยตลอด

ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วนิดา สุรวดี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นงลักษณ์
ไม้น่ายกิจ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพรรณิ วราทร ที่กรุณาสละเวลาเป็นกรรมการสอบ
วิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณ พี่ ๆ น้อง ๆ แห่งห้องสมุดวิทยาเขตกำแพงแสน มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์ โดยเฉพาะ คุณอัมพร รัตนภักดิ์ คุณจันทิภา พุ่มจันทร์ ที่เป็นธุระในการติดต่อ
กับหน่วยงานต่าง ๆ ในการแจกแบบสอบถาม และให้ข้อมูลซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัย
ตลอดจนช่วยตรวจสอบความถูกต้องของการเขียนบทที่ 2 ด้วย

ขอขอบคุณนิสิตทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม เป็นอย่างดี

วรรณิภา รัตพัฒนา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

ช

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญแผนภูมิ	ฉ

บทที่

1. บทนำ	1
ความเป็นมาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
แนวเหตุผลของการวิจัย	3
ตัวแปรของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	4
วิธีดำเนินการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
คำอธิบายศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	6
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
2. ทอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน	16
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน	16
สังเขปประวัติและพัฒนาการ	16
ทอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน .	17
การดำเนินงาน	17
อาคารสถานที่	19

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

การจัดแบ่งงานและหน้าที่ความรับผิดชอบของ ห้องสมุดวิทยาเขตกำแพงแสน	22
งบประมาณ	22
บุคลากร	25
ทรัพยากรห้องสมุด	25
บริการของห้องสมุด วิทยาเขตกำแพงแสน	28
เวลาเปิดบริการ	33
3. วิธีดำเนินการวิจัย	35
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	35
การทดสอบแบบสอบถาม	36
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	36
การเก็บรวบรวมข้อมูล	37
การวิเคราะห์ข้อมูล	37
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	39
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	173
บรรณานุกรม	188
ภาคผนวก	195
ภาคผนวก ก. แบบสอบถาม	196
ประวัติผู้เขียน	221

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามคณะ/ชั้นปี	40
2 ความถี่ในการเข้าใช้ห้องสมุด จำแนกตามคณะ/ชั้นปี	43
3 สาเหตุที่เข้าใช้ห้องสมุดน้อย จำแนกตามคณะ/ชั้นปี	45
4 วัตถุประสงค์ในการเข้าห้องสมุด จำแนกตามคณะ/ชั้นปี	47
5 รู้จักวิธีใช้ห้องสมุด จำแนกตามคณะ/ชั้นปี	49
6 วิธีค้นหาสิ่งพิมพ์จากห้องสมุด จำแนกตามคณะ/ชั้นปี	51
7 สามารถค้นหาเรื่องที่ต้องการ จำแนกตามคณะ/ชั้นปี	53
8 สาเหตุที่ไม่สามารถค้นหาหนังสือและวัสดุอื่น ๆ จำแนกตามคณะ/ชั้นปี	55
9 บริการที่นิสิตเคยใช้ จำแนกตามคณะ/ชั้นปี	57
10 บริการที่นิสิตไม่เคยใช้ จำแนกตามคณะ/ชั้นปี	61
11 การใช้บริการต่าง ๆ ของห้องสมุด จำแนกตามคณะ/ชั้นปี	65
12 สาเหตุที่ไม่ใช้บริการ จำแนกตามคณะ/ชั้นปี	70
13 สิ่งพิมพ์วัสดุการอ่านที่นิสิตเคยใช้ จำแนกตามคณะ/ชั้นปี	72
14 สิ่งพิมพ์ วัสดุการอ่าน ที่นิสิตไม่เคยใช้ จำแนกตามคณะ/ชั้นปี	77
15 การใช้สิ่งพิมพ์ วัสดุการอ่าน ที่มีในห้องสมุด จำแนกตามคณะ/ชั้นปี	82
16 สาเหตุที่ไม่ใช้สิ่งพิมพ์ วัสดุการอ่าน ที่มีในห้องสมุด จำแนกตามคณะ/ชั้นปี	87
17 ความต้องการในการใช้บริการต่าง ๆ ของห้องสมุด จำแนกตามคณะ	89

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
18 ความต้องการในการใช้สิ่งพิมพ์ วัสดุการอ่าน ประเภทต่าง ๆ จำแนกตามคณะ	94
19 ความต้องการในการให้ห้องสมุดจัดบริการต่าง ๆ เพิ่มขึ้น นอกเหนือจากที่ห้องสมุดมีอยู่ในปัจจุบัน จำแนกตามคณะ	99
20 ปัญหาในการใช้บริการจ่าย-รับ จำแนกตามคณะ	104
21 ปัญหาในการใช้บริการหนังสือสำรอง จำแนกตามคณะ	106
22 ปัญหาในการใช้บริการจองหนังสือ จำแนกตามคณะ	108
23 ปัญหาในการใช้บริการยืมระหว่างห้องสมุด จำแนกตามคณะ	110
24 ปัญหาในการใช้บริการสนเทศ จำแนกตามคณะ	112
25 ปัญหาในการใช้บริการแนะนำการใช้ห้องสมุด จำแนกตามคณะ	114
26 ปัญหาในการใช้บริการปฐมนิเทศการใช้ห้องสมุด จำแนกตามคณะ	116
27 ปัญหาในการใช้บริการนิทรรศการหนังสือใหม่ จำแนกตามคณะ	118
28 ปัญหาในการใช้บริการรายชื่อหนังสือใหม่ จำแนกตามคณะ	120
29 ปัญหาในการใช้บริการถ่ายหน้าสารบัญวารสารวิชาการฉบับล่าสุด จำแนกตามคณะ	122
30 ปัญหาการใช้บริการถ่ายเอกสาร จำแนกตามคณะ	124
31 ปัญหาการใช้บริการเย็บเล่ม จำแนกตามคณะ	126
32 ปัญหาการใช้บริการใส่ดักฝุ่นปกเล่ม จำแนกตามคณะ	128
33 ปัญหาการใช้บริการให้ใช้ห้องประชุม จำแนกตามคณะ	130
34 ปัญหาการใช้บริการรับฝากของ จำแนกตามคณะ	132

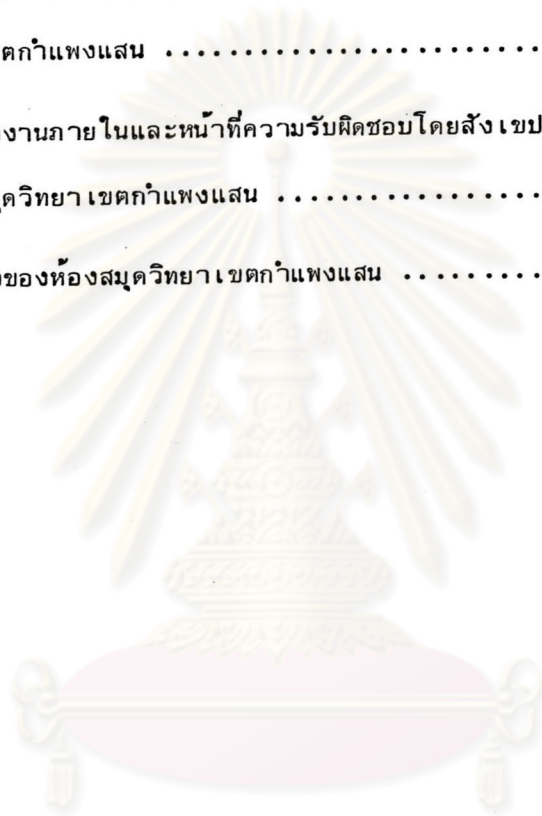
สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
35 ปัญหาการใช้บริการสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ จำแนกตามคณะ	134
36 ปัญหาในการใช้หนังสืออ้างอิง จำแนกตามคณะ	136
37 ปัญหาในการใช้หนังสือทั่วไป จำแนกตามคณะ	139
38 ปัญหาในการใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาล จำแนกตามคณะ	141
39 ปัญหาในการใช้วิทยานิพนธ์ จำแนกตามคณะ	143
40 ปัญหาในการใช้ปัญหาพิเศษ จำแนกตามคณะ	145
41 ปัญหาในการใช้นวนิยาย เรื่องสั้น จำแนกตามคณะ	147
42 ปัญหาในการใช้วารสาร จำแนกตามคณะ	150
43 ปัญหาในการใช้หนังสือพิมพ์ จำแนกตามคณะ	153
44 ปัญหาในการใช้จุลสาร จำแนกตามคณะ	155
45 ปัญหาในการใช้โสตทัศนวัสดุ จำแนกตามคณะ	157
46 ปัญหาในการใช้อาคารสถานที่ และครุภัณฑ์ จำแนกตามคณะ	159
47 ปัญหาด้านบุคลากรผู้ให้บริการ จำแนกตามคณะ	161
48 ปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์ของห้องสมุด จำแนกตามคณะ	165

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่		หน้า
1	การจัดหน่วยงานของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน	18
2	การจัดแบ่งงานภายในและหน้าที่ความรับผิดชอบโดยสังเขป ของห้องสมุดวิทยาเขตกำแพงแสน	23
3	อัตรากำลังของห้องสมุดวิทยาเขตกำแพงแสน	24

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย